

Box 45184, 104 30 Stockholm
Telefon 010-788 50 00 • registrator@ivo.se
www.ivo.se • Org.nr 202100-6537

Avdelning Syd
Sven Lewin

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sl@regeringskansliet.se

Remissvar över delbetänkandet Säkerställ tillgången till läkemedel – förordnande och utlämnande i bristsituationer (SOU 2025:43)

Ert dnr S2025/01216.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) tillstyrker förslaget och lämnar följande synpunkter.

IVO instämmer i utredningens bedömning att tillfälliga begränsningar genom föreskrifter kan vara ett effektivt sätt att säkerställa att de som har störst behov av ett visst läkemedel får tillgång till det även vid en läkemedelsbrist.

En mjukare styrning i form av vädjande om att läkemedel endast förordnas för vissa ändamål eller patientgrupper, vilket är det verktyg som läkemedelsverket idag tvingas använda, är som utredningen själv kommit fram till, ett mindre effektivt sätt att hantera bristsituationer. Det bör framhållas att detta inte heller är ett användbart verktyg i tillsynen. IVO kan inte kritisera en förskrivare som inte har hört sammat en ”vädjan”, utan kan endast uttala sig om förskrivningen skett i överensstämmelse med de lagar och föreskrifter som gäller.

IVO vill emellertid framhålla svårigheterna med att avgöra vilka patienter som har störst behov av ett läkemedel. Det kan inte enkelt definieras som att det enbart avser patienter med godkänd indikation enligt läkemedlets produktresumé. Desto mer avgörande är vilka effekter, såväl primära som sekundära, som läkemedlet har och vilka behandlingsalternativ som står till buds för respektive indikation. Det är därför angeläget att frågan om störst behov i respektive fall är väl utredd och underbyggd innan föreskrifter kan utfärdas.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören John Ahlberk. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen Patrick Barringer samt chefsjuristen Karin Lewin deltagit. Avdelningsjuristen Sven Lewin har varit föredragande.

Beslutet har godkänts elektroniskt den 8 oktober 2025.